

Příloha k protokolu o SZZ č.
Vysoká škola: **Jihočeská univerzita v Č. Budějovicích**
Filozofická fakulta JU
Ústav bohemistiky
Datum odevzdání posudku: **17. 6. 2013**

Jméno: **Veronika PLÁŠILOVÁ**
Obor: **bohemistika**
Vedoucí bakalářské práce:
PhDr. Štěpán Balík, Ph.D

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Srovnání znalosti pravopisu mezi žáky základní školy a studenty střední a vysoké školy

---

Veronika Plášilová ve své bakalářské práci představila sondu mapující znalost pravopisu mezi žáky základní a studenty střední a vysoké školy. K výzkumu bakalantka využila své kontakty z Jihlavy a díky vstřícnosti zdejších pedagogů byla s to shromáždit reprezentativní materiál v podobě diktátů vybraných na zdejších vzdělávacích ústavech. První skupina představovala žáky prvního stupně základní školy. Druhá reprezentovala žáky stupně druhého. Třetí skupina zahrnovala studenty nižšího stupně soukromého gymnázia. Čtvrtá byla tvořena studenty stejné instituce, ale vyššího stupně. Pátá část respondentů byla oslovena na střední odborné škole. Šestá skupina byla tvořena studenty oboru Bohemistika na FF JU v ČB. Poslední menší skupinu testovaných osob autorka získala mezi studenty z různých oborů Jihočeské univerzity, kteří měli zájem o zlepšení svých pravopisných dovedností.

Přestože lze její práci vytknout způsob, jakým zachází se statistickými metodami (např. nestejně početné skupiny, v některých případech periferní slovní zásoba testovaná na lidech různého věku apod.), pozitivně hodnotím její tvůrčí přístup (organizace výzkumu, struktura práce) a snahu o samostatné bádání. Velmi si cením také faktu, že ačkoliv autorka sama má na poli pravopisu stále co zdokonalovat, vybrala si právě takové téma. Její osobní přístup je také patrný z emocionálně pojatého úvodu a závěru.

Praktické části práce předchází část teoretická, v níž Plášilová ve stručnosti představuje základní pojmy a vývoj českého pravopisu. V jedné z podkapitol se bakalantka zabývá normou, územ a kodifikací. Zde neopomněla zmínit ani současnou diskusi na téma vývoje českého pravopisu v časopise *Naše řeč* (Adam, Cvrček, Jelínek). Ve vlastní výzkumné části pak rozebírá jednotlivé vybrané body pravopisu lexikálního, morfologického a syntaktického. Ke cti autorky slouží, že neopomíná podat vysvětlení etymologické. U každého z bodů předkládá statistiku chybovosti žáků a studentů. Každé z hesel má tedy část výkladovou a statistickou.

Práci přirozeně nechybí ani závěrečné souhrnné hodnocení chybovosti daných skupin a vybraných jevů. Text je rovněž doplněn o dva diktáty, na jejichž základě probíhalo testování žáků a studentů. V příloze se také nachází přehledné tabulky týkající se výsledků daných skupin a chybovosti v jednotlivých pravopisných jevech.

Práci lze vytknout několik formálních a věcných nedostatků. Týká se to např. interpunkce (např. s. 4, 9, 13, 21, 39) či formulací typu: *k zaváděným změnám se tedy běžný uživatel jazyka nemusí ani dostat* nebo *měl také několik vytknutí* (obojí s. 18) či překlepů (*vznik* místo *vznikl* – s. 14; *1933* místo *1993* – s. 18). Problematická je rovněž definice spřežky (s. 10). Jan Blahoslav je autorem překladu *Nového zákona*, a ne celé *Bible kralické*, jak uvádí bakalantka (s. 11). Z Plášilové formulace navíc implicitně vyplývá, že se tento

český bratr dožil jejího vydání. Na straně 16 – zřejmě přehlédnutím – chybí zmínka o Pravidlech českého pravopisu z roku 1993. Poněkud sporné je rovněž testování a statistické vyhodnocování slov zastaralých, které mohou být součástí testů na vysoké škole, ale těžko budou aplikovatelné v textech určených pro základní školy. V souvislosti s autorčíným emocionálně pojatým káravým závěrem (s. 50) by mě zajímal její názor na proměnu pojetí vzdělání v čase (viz např. rozhovor s Jiřinou Šiklovou v čas. Tvar č. 8, 2012, s. 1 a 4–5), a tedy i na proměnu čtenářské kultury a pěstování pravopisných dovedností. Netýká se náhodou vizualizace naší společnosti nějakým způsobem i naší znalosti pravopisu?

Ačkoliv lze práci určité nedostatky jistě vytknout, považuji práci za zdařilou. Na základě rozsáhlé použité literatury je rovněž patrné, že autorka ke studiu přistupovala zodpovědně a pokusila se v rámci omezeného prostoru představit pokud možno ucelenou koncepci. Bakalářskou práci hodnotím kladně a rád ji doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **v ý b o r n ě**

.....
podpis vedoucí bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 17. června 2013

Stupeň klasifikace:	☒ výborně	☐ velmi dobře	☐ dobře	☐ nevyhověl
---------------------	---	--------------------------------------	--------------------------------	------------------------------------

*) Nehodící se škrtněte